

Združenie občanov miest a obcí Slovenska

VÝROČNÁ SPRÁVA
2019

„Zanietenie bez vedomostí je sestrou nerozumnosti.“

John Davies

Príhovor predsedu OZ ZOMOS

Rok 2019 bol pre ZOMOS prelomovým, rokom plným práce, vysokého pracovného nasadenia i rokom pokračovania v procesoch z predošlého obdobia.

Bol rokom napĺňania nášho poslania a cieľov proklamovaných v stanovách združenia.

ZOMOS ako každoročne, okrem svojich bežných činností spočívajúcich predovšetkým v sieťovaní a poradenstve poslancom obecných zastupiteľstiev, aktivistom v mestách a obciach, realizáciou výjazdov k jednotlivým prípadom v problémových samosprávach rámci projektu „Dobrá

krajina“ z nadácie Pontis, výrazne zmenil svoj bežný chod uzatvorením zmluvy o realizácii projektu „Zorientuj sa v samospráve“, z grantu pre program Active Citizen Found – Slovakia, ktorý získal na základe žiadosti z jesene 2018 a ktorý bol rozhodnutím správnej rady Nadácie Ekopolis, správcom programu ACF Slovakia v apríli 2019 schválený.

V rámci plnenia projektu sme navštívili rokovania obecných zastupiteľstiev a robili pred ich konaním konzultácie s poslancami a po ich konaní rozbor. Na webovej stránke www.zomos.sk pribudli vďaka tomuto projektu právna poradňa, diskusné fórum no predovšetkým interaktívna e-learningová časť pre oblasť samosprávy. ZOMOS v roku 2019 po prvýkrát od svojho vzniku udelil tzv. ocenenie ZOMOS pre Zdravú Otvorenú Modernú Obecnú Samosprávu. Toto ocenenie sa bude každoročne opakovať. V roku 2020 bude projekt „Zorientuj sa v samospráve“ ukončený ďalšími aktivitami.

V rámci projektu „Dobrá krajina“ sme v roku 2019 výrazne rozšírili výjazdy do miestnych samospráv, zrealizovali sme výjazdy v jarnej časti v dvoch skupinách, v jesennej časti v jednej. Osobná účasť na stretnutiach s poslancami, starostami a aktivistami sa naďalej ukazuje ako zmysluplná a osočná pre všetkých aktérov týchto stretnutí. Obzvlášť prínosným sa ukázali spoločné stretnutia viacerých zástupcov viacerých obcí. Takéto stretnutia prebehli pre oblasť Spiša vo Smižanoch a pre oblasť Zemplína a okolia Vranova nad Topľou v obci Čičava.

Znova sme poskytli množstvo našich stanovísk k aktuálnym otázkam života samosprávy tlači i verejnoprávnej televízii a rozhlasu.

Spolupráca s partnerskými združeniami pokračovala aj v roku 2019, najvýraznejšia bola už tradične s Transparency International Slovensko.

Na tomto mieste by som chcel poďakovať všetkým tým, ktorí svojou účasťou a radami pomáhajú zlepšiť stav slovenskej samosprávy.

Peter Uhlár, predseda

My, ZOMOS

Rok 2019 priniesol mnoho zmien. Vďaka úspešnému projektu z ACF Slovakia určeného na podporu občianskej participácie sa nám podarilo rozšíriť naše aktivity. Jeden z najvýraznejších prínosov je však posilnenie nášho pracovného tímu. Mnohí z nás si vymedzili v tomto roku pre ZOMOS viac času a delia sa so svojimi vedomosťami s vami všetkými.

Väčšinu pozornosti sme tento rok venovali prebiehajúcejmu projektu, avšak aj popri tom sme sa uchádzali o ďalší projekt. V roku 2020 sa teda pokúsime spolu s Vami ponúknuť Európskej komisii predstavu, ako by mohla slovenská samospráva fungovať lepšie a efektívnejšie. V tomto roku sme webové sídlo rozšírili o diskusné fórum a právnu poradňu. Prvý raz sme vyhodnocovali anketu o cenu pre otvorenú samosprávu a aj v tomto roku sa nám podarilo absolvovať Zomos Tour – dokonca dvakrát a v dvoch tímoch. Aj vďaka tomu považujeme tento rok za mimoriadne úspešný.

Legislatíva

V roku 2019 sme pokračovali v zapájaní sa do podávania hromadných pripomienok a zapojili sme sa v spolupráci k hromadným pripomienkam:

- proti obmedzovaniu podávania námietok vo verejnom obstarávaní. Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) predložil do medzirezortného pripomienkového konania návrh zákona, v ktorom okrem iných zmien ÚVO navrhuje obmedzenia v oblasti predkladania námietok v procese verejného obstarávania a tým zhoršenie kontroly jeho korektného priebehu a tiež navrhuje sprísniť postih pri späťvzatí námietok. Obidve navrhované opatrenia odstrašujú hospodárske subjekty brániť svoje právom chránené záujmy a domáhať sa čestnej hospodárskej súťaže, ktorá v podmienkach SR vo verejnom obstarávaní výrazne absentuje.

- k návrhu novely tlačového zákona, ktorú sme vnímali ako snahu negatívne zasiahnuť do slobody tlače a vytvoriť nástroj na šikanovanie médií zo strany politikov.

Ministerstvo kultúry predložilo do pripomienkového konania návrh poslancov NR SR Dušana Jarjabka a Miroslava Číža na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve. Žiadali sme, aby sa právo odpoveď nezavádzalo pre politikov, ktorí majú dostatok možností reagovať na informácie médií o nich aj bez využitia tohto inštitútu a vo vzťahu k nepravdivým informáciám môžu aj oni využívať právo na opravu.

Zároveň sme namietali voči tomu, aby pre médiá boli zavedené finančné sankcie za neuvverejnenie odpovede. Žiadali sme, aby právo na odpoveď bolo naďalej možné uplatňovať

iba vo vzťahu k nepravdivým, neúplným a pravdu skresľujúcim skutkovým tvrdeniam, nie aj vo vzťahu ku tvrdeniam, ktoré sú pravdivé, úplné a pravdu neskresľujúce, ako to navrhujú poslanci Jarjabek a Číž.

Aktivity

Začiatok roka sa niesol v bežnom ruchu. V apríli sme sa zúčastnili vzdelávacieho víkendu Transparency International v Bešeňovej a hneď nato na festivale PUCUNG v Košiciach. Avšak už koncom apríla sme sa vydali prvú pracovnú Zomos Tour. Na cestu sa vydali hneď dve skupiny zomosákov.

Najvýznamnejšiu aktivitu roku 2019 sme zahájili v máji, kedy sme rozbehli projekt „Zorientuj sa v samospráve“. Vďaka nemu sme získali financie nie iba na bežné výjazdy, ale umožnil nám rozšíriť web o právnu poradňu, diskusné fórum a vzdelávacie videá. Súčasťou projektu bolo aj vyhodnocovanie ankety o Zdravú Otvorenú Modernú Obecnú Samosprávu, ktorú sme vyhlásili v tomto roku ako nultý ročník a radi by sme v nej pokračovali ďalej. Naším hlavným cieľom je motivovať najmä menšie obce v rozširovaní informovanosti občanov a kreatívnych nápadoch ako ich hlbšie zapájať do života a rozhodovania v nich.

Pre väčšie mestá sú takéto aktivity jednoduchšie. Z časti to spôsobuje personálne obsadenie úradov, ktoré je bohatšie a viac členené, ale možno aj náročnejší občan. V malých obciach mnohokrát tvoria celé obsadenie úradu, okrem starostu či starostky, jeden či dvaja ľudia, ktorí riešia celý diapazóm kompetencií. A tých je rovnako veľa, ako pri mestách. Projektové aktivity sú samozrejme ešte širšie, ale časť z nich sa bude realizovať až v budúcom roku. Chceme však veriť, že svoje skutočné ovocie budú prinášať postupne aj v ďalších rokoch.

V máji sme sa stretli na Valnom zhromaždení v Lúčkach pri Kremnici. Každoročné bilancovanie prináša okrem nových stretnutí aj nové nápady. Tento rok bol mimoriadny v tom, že sa podarilo dať dokopy tím, ktorý odvtedy pracuje spoločne, úspešne rieši prichádzajúce otázky a problémy a spoločne pracuje na plnení cieľov združenia.

V júli sme sa opätovne zúčastnili na stretnutí aktivistov, ktoré každoročne organizuje TIS Slovensko a venovali sme víkend vzdelávaniu. V prestávkach sa však aj tu venujeme rozoberaniu problémov účastníkov a vzájomným diskusiám.

V septembri sme sa stretli na slávnostnom udeľovaní cien ZOMOS v Ružomberku. Ceny odovzdával Jozef Karika, úspešný slovenský spisovateľ, ktorý časť svojej tvorby, ale aj života, venoval práve samospráve. Víťazom nultého ročníka bola obec Hviezdoslavov. K víťazstvu prispela najmä široká miera informovanosti a priestor pre diskusie s vedením obce.

V novembri sme zorganizovali jednodňový seminár pre občanov a poslancov na Záhorí. Niekoľko hodín sme hovorili najmä o kompetenciách starostov, poslancov, ale aj hlavného kontrolóra. Stretnutie bolo zároveň nultou zastávkou prvej skupiny jesennej Zomos Tour.

V decembri sme sa už venovali najmä dokončovaniu vzdelávacích videí a prípravných prácach pre ďalšie aktivity.

V roku 2019 sme navštívili, alebo sme poskytli pomoc pri riešení problémov v týchto mestách a obciach:

Bertotovce-Bratislava-Čičava-Ďurčiná-Gbely-Haluzice-Harichovce-Horná Streda-Hrabušice-Hriadky-Jasov-Kálnica-Košice-Krajná Poľana-Krásnohorské Podhradie-Ladomirová-Levoča-Lietavská Lúčka-Lipovce-Liptovský Hrádok-Markušovce-Mojš-Moldava nad Bodvou-Nálepkovo-Nitrianska Blatnica-Prešov-Pribylina-Rajecká Lesná-Rajec-Rohožník-Rokycany-Sady nad Torysou-Senica-Slivník-Smižany-Spišská Nová Ves-Spišské Tomášovce-Spišský Hrhov-Stráne pod Tatrami-Šaštín-Šuja-Trenčianske Teplice-Vlkanová-Vrútky-Vyšný Mirošov-Záhorská Ves

ZOMOS Tour:

Prvá skupina bola v zložení Vladimír Špánik, Ondrej Dostál, a Dušan Sloboda. Druhú posádku zložili Peter Uhlár, Vladimír Sloboda a Milena Veresová. Trasy sa nám občas pretli a tak na stretnutí v Rokycanoch sme si pozamieňali posádky. Spoločne sme navštívili takmer 50 miest. Tieto výjazdy sme aj v tomto roku financovali z darov venovaných na projekt Vzdelávanie k občianskym právam, ktorý realizujeme prostredníctvom Dobrej krajiny Nadácie Pontis.

Rok 2019 patrí k mimoriadne plodným rokom v histórii ZOMOSu. Aj vďaka tomu, že sme získali podporu z ACF Slovakia sa nám podarilo rozšíriť pomoc, ktorá smeruje nie iba k jednotlivcom, ale k širšiemu publiku. Podarilo sa nám podať a aj získať ďalší projekt, ktorý budeme realizovať v roku 2020. Aj vďaka tomu veríme, že tento trend sa nám podarí udržať a naše aktivity budú prospešné omnoho širšiemu publiku, ako to bolo doteraz.

Hospodárenie a jeho výsledky

Hospodárenie OZ ZOMOS v r. 2019 zaznamenalo oproti roku 2018 nárast. Príjem predstavovali iba dary, členské, asigovaná daň a finančné prostriedky získané z projektu „Zorientuj sa v samospráve, ktorý je podporený z programu ACF – Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014;2021. Správcom programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou“. Za pozitívny považujeme nárast darov od individuálnych darcov, ktoré prekročili 5000 tisícovú hranicu a tiež skutočnosť, že sme znížili dlh z minulých období na 300 €.

Príjmy

- z členského v sume 1 683,00 €
- priame dary od členov a sympatizantov v sume 1575,00 €
- dary prostredníctvom www.dobrákrajina.sk 3 479,42 €
- z 2 % zaplatených daní v sume 710,03 €
- Príjmy z grantov 23.537,50 €

Spolu 31.485,15 €

Výdavky

- Zásoby 1578,18 €
- služby v sume 14 477,51 €
- prevádzková réžia v sume 582,80 €
- mzdy, poistné a príspevky 9 801,32 €
- vratky krátkodobých pôžičiek v sume 815,00 €
- ostatné v sume 298,48 €

Spolu 27 553,29 €

Daňové priznanie a účtovná závierka

Rozdiel medzi príjmami a výdavkami roku 2019 je 3 658,19 €, pričom do roku 2020 prechádza záväzok vo výške 300 €. OZ ZOMOS v roku 2019 nevykonávalo podnikateľskú činnosť a nemalo zdaňované príjmy.

ZOMOS

Združenie občanov miest a obcí Slovenska

Kontakty

Predseda

Peter Uhlár predseda@zomos.sk

Správna rada

Vladimír Špánik, predseda spanikv@zomos.sk

Ivan Rončák ironcak@hotmail.com

Zuzana Ryšková zuzana.ryskova1@gmail.com

Zoltán Zsidó 22.zzsido@gmail.com

Milena Veresová tajomnik@zomos.sk

Revízor: Dušan Chrastina chrastina.vrutky@gmail.com

Tajomník: Milena Veresová tajomnik@zomos.sk

Združenie občanov miest a obcí Slovenska

Hlavná 249, 951 06 Vinodol

IČO: 42 202 680

e; mail: predseda@zomos.sk

Web: www.zomos.sk